

Skoraj vsakšna občina ima svoje gasilno društvo in gasilno orodje. Je posnemanja vredno.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Po vsem cesarstvu delajo priprave, do dostojno slavijo dan poroke cesarjeviča Rudolfa in njegove neveste princesinje Štefanije 10. maja t. l. Včeraj se je princesinja z materjo odpeljala iz Brüsselja zapustivši očetov dom. Kakor drugi narodi veselimo se tudi Slovenci ovega veselja v cesarskeji hiši ter želimo sračo in blagoslov božji v njej. — V državnem zboru obravnavajo proračun za l. 1881 in ga bodo kmalu dognali. Naši poslanci se pri vsakej priliki potegujejo za naše raznovrstne koristi in si prizadevajo priboriti, česar nam je treba. Veseli nas pa, da je vse dosedanje prizadevanje liberalcev bilo zastoj in minister Taaffe je odločneje stopil na našo stran. Rekel je liberalcem v državnem zboru v lice, da ne mara za nje, ampak se opira na našo narodno-konservativno večino, ker uvida, kako le ti poslanci uspešno za državo skrbijo. — Gosposka zbornica ima preveč liberalcev, ki še niso prepričani, da je treba oderuških postav. — Novo štetje na Dunaji pokazalo je, da stanuje ondi zraven 603.084 katoličanov samo 24.993 luteranov, a 72.543 judov; Štajercev prebiva tam 78.220 ljudij. — V Gradci so vendar ustanovili nek „Bauernverein“, ki pravi, da hoče kmetom pomagati brez ozira na konservativce ali liberalce; toda to so prazne besede. Koliko dobrot imajo kmetje od tega „Bauernvereina“ pričakovati, to lahko razsodijo iz tega, da je znani „paverski kmet“ stari Miha Wretzl izvoljen za odbornika, da zastopa spodnji Štajer. S tem je vse povedano. Novi „Bauernverein“ druga ni, nego kleščče, s katerimi hočejo liberalci nemške kmete konservativnim, slovenske pa narodnim poslancem izpipati. Zato pozor!

Vnanje države. Ruski car preseli se baje s vso rodbino iz Petersburga v Varšavo, kder mu grad Belvedere pripravljajo; v južnej Rusiji se kmetom huda godi, ker jih deloma Judje izsesavajo, doloma grajščaki zemljišča odtegujejo. Na večih mestih so kmetje in meščani začeli pobijati Jude in grajščake. — Bismark se je na liberalce v velikih mestih tako razsrdil, da hoče iz Berlina v menjšo mesto Kasel preseliti cesarja, sebe in vso vlado. — V Monakovem je umrl general Tann, ki je l. 1866 veliko zakrivil, da nas Bavari niso tako podpirali zoper Pruse, kakor je bilo dogovorjeno; zato se je lahko skoraj vsa pruska vojska nad Benedeka zavalila, — Turški sultan je sedaj privolil, da se Grkom odstopi kos Tesalije in Epira. Ali bo pa res mož beseda ostal, to še ni gotovo. — Italijani se tiho jezijo, ker se glasno ne upajo, da jim Francozje ravno izpod nosa jemljejo turško deželo Tunis; polovico uže imajo, mesta Kef in Bizerta so v francoskih rokah. Tu-

nezi se skoraj nič ne branijo; nekateri Francoze celo radi sprejemajo; kmalu bo tudi mesto Tunis francosko. — Angleški minister Gladstone hoče Irceem pomagati s postavo, po katereji bi grajščaki morali boljše ravnati z ubogimi najemniki. Toda dolgo je državni zbor ne sklene, na Irskem pa sila postaja čedalje večja in toraj razdraženost hujša, 7000 najemnikov so te dni grajščaki izpodili; vlada pa preganja irske voditelje. V Dublinu bil je vodja Dillon zaprt. — Srbski knez Milan bo še letos za kralja proglašen!

Za poduk in kratek čas.

Veliki teden na Dunaji.

IV. Kakor na dvoru, tako so bili tudi po drugih cerkvah božji grobi prav obilo obiskovani. Na tisoče ljudi je hrulo v različna svetišča in iz njih. Pri sv. Avguštinu nahaja se sv. grob v skrivnostni, s črno tančino preoblečeni kapeli. Spredej gori 32 sveč okolo najsvetejšega Zakramenta. Zadi je globoko v skalo vdobljen grob z lepo podobo umrlega Zveličarja, pokrito z belim pajčolanom. Na okrog pa goré raznobarvane lampice in duhte naj lepše vrtné cvetlice. Dokler je kapela odprta, prenapoljena je o vsakem času pobožnih obiskovalcev. V kapucinski cerkvi stoji monštranca med nebrojnimi lučicami, cvetlicami, umetnimi in naravnimi. Pred grobom pa leži na črni blazini velik križ, kterega verniki poljubujejo. Od kapucinov podam se v petek popoldne v cerkvico nemških vitezov. Kapela na dvorišči bila je priredjena za grob. Na višini si našel v prekrasno tančico zakrito sv. rešnje Telo; v nižini pa sta molila dva mila angelja truplo Odrješnikovo, okoli kterega so zelenele palme, oljke, ciprese in cedre ter druge inozemske cvetlice. Kapelo je razsvetljevala luč, ki ni bila videti, od koder da prihaja. Le nekako od daleč je pošiljala svoje rudeče, zelene, modre in bele žarke. Kder je došel, začudil se je nehote, in mnogokteri je glasno zastrmel: „das ist schön“, in se koj vrgel na kolena ter goreče pomolil. Od cerkve nemških vitezov je samo par korakov do sv. Štefana. Tukaj najdeš grob na konci desne ladije od vhoda. Stene so s črnim zagrinjalom preprežene. Debelih sveč gori preko 50. Vse je nekako veličastvo, kakor se to spodobi za tako starodavni gotiški dóm. Pri Dominikancih tik vseučilišča stala sta v vrtu Getsemani med najnežnejšimi cvetkami dva ognomna, srcu podobna svečnika, iz kterih sta švigala kvišku dva krvavo-rudeča plamena, spominjajoča obiskovalce na srce Jezusovo, ki je vedno gorelo in še gori od naj iskrenejše ljubezni do človeškega roda. — Ura je udarila tri pri Jezuitih, ko stopim v njihovo cerkvo. Bila je polna vernikov. Kakor je klečal podrugod vsaj eden duhovnik pred božjim grobom, molila sta pri takajšnjem grobu dva vseučiliščna profesorja,

učeni teolog dr. Karol Werner (nedavno imenovan ministerijalnim svetovalec) in dr. Krükel, profesor morale. Jezuitska cerkva je namreč zajedno tudi vseučiliščna, in zato se vrsté pri moljenji najsvetejšega Zakramenta profesorji kot udje društva sv. Gregorija. Kmalu po tretji uri stopi kakih 30 bogoslovcev iz zavoda Pazmanaja pred veliki altar ter zapojô sila milo pesen, ki je naznanjala, da se prične prediga. Takoj se pokaže na leci veleznani in sloviti cerkveni govornik o. Maks pl. Klinkowström, da sklene z denešnjim govorom svoje postne predige. Prepričalno pa genljivo je govoril o svetopisemskih besedah: „Dobri pastir dá svoje življenje za svoje ovce.“ Mogočen je bil vtis na poslušalce, ki so zastopali menda vse stanovce. Tu je sedel general, zraven klečal prostak; tam v kotu je slonel vseučiliščni profesor, zraven stal reven dijak. Tu se je solzil revež, tam je zdihoval bogatin; pri ednem stebri je poslušal dvorni svetovalec, tik nja e. k. listonoša. Dubovniki in svetni, vojaki in meščani, plemiči in prostaki, omikani in neomikani, vse se zbere o takih priložnostih pri očetih Jezuitih. Pa Maks Klinkowström razumé tudi tako mikavno in prikupljivo govoriti, da ga človek tim dalje tim rajše posluša.

Po predigi obiščem Barnabitsko ali svetega Mihaela cerkvo, kder je Zveličarju pripravljen grob v stranskej kapeli na evangelijski strani. Kakor noč črno sukno preprega vso bližnjo obzidje. Nikodem in Jožef Arimatejski sta ravnokar položila Jezusa v skalnato gomilo, zato sta še sključena in še popravljata sveto truplo prvi pri zglavji, drugi pri znožji. Zraven rase visoka, širokovejasta palma in grmičasta oljka. Celo prizorje razvetljuje skrivna, raznobarvana luč. Kakor nikjer, ne manjka tudi tukaj pobožnih, v molitve in premišljanja zatopljenih vernikov. — Zapustivši Barnabite pridružim se množici, ki je hitela tje po ulicah; in predno se skoro zavem, kamo me pot pelje, stal sem uže s trumo ljudi v Italjanski cerkvi. Na konci desne ladije v samotni kapeli leži in počiva Gospodovo telo. Vse je tako umetno pripravljeno, da človek res misli, da je prišel v grob, globoko v skalo nsekan. Na rtastih skalah goré lepo pisane lampice zraven debelih sveč, ki svetijo na 6 kandelabrih. Med njimi švigajo iz 4 bronastih sre rumeni plameni, ki podajajo celemu kraju otožno-miloten, skrivnosten obraz. Dovolj je bilo gospá in gospodov odličnih, ki so na mrzlem kamenji ponižno klečali in pobožno molili. — Skozi več križ-kraž ulic dospem k „Schotom-Benediktincem“. Oni imajo svoj Getsemani v notranji samostanski kapeli in ne v cerkvi. Mesto je kakor ustvarjeno za tako reč. Tiha, temna kapela je zelenjem čedno okinčana. Na srebrnih svečnikih so prižgane težke sveče. Pred Najsvetejšim klečita in molita dva preljubezujiva angelja, ki sta menda vsled svojega lepega obnašanja uzrok, da se vsak, ki dojde, takoj na

kolena spusti in počasti umrlega Odréšnika; in takih je do mere polna kapela. — Omeniti bi še bili kaj lepi grobovi pri Ligourijanih, Lazaristih, Servitih, pri Uršulinaricah, Salezijankah, in drugih samostanih pa je vže prepozno, ker je velika sobota tu in Zveličar od mrtvih že vstaja.

(Konec prihodnjí.)

Smešničar 18. Blažičev Jakec šel je Andrejčevega Miha za birmskega botra prosit. Miha mu reče: Boš moral že kam drugam iti botra prosit, ker jaz nimam denarja. Ali naš Jakec, dobra dušiča, pravi: Le pojdite, le pojdite mi za botra. Če mi takrat le en goldinar daste, za drugega Vas pa že počakam!

— n —

Razne stvari.

(† Jožef Jurčič), najspretnější romanopisec slovenski, mnogozaslúžni novinar, urednik „Slov. Naroda“, je umrl 3. maja zvečer v Ljubljani. Pogreb je bil dnes 5. maja. Mariborski Slovenci so poslali krasen venec. Slovenija zgubila je moža, ki je za njo žrtvoval vse. Bodi mu lahka zemlja slovenska!

(Mariborsko mesto) odpošlje deputacijo k namestniku, da izrazi voščila našega mesta cesarjeviču Rudolfu prilično njegove poroke s princesinjo Štefanijo. Dne 9. maja zvečer bo mesto razsvitljeno in po ulicah svirala muzika, 10. maja zjutraj naznani godba in 101 strel svečani den, zastave se razobesijo; mestnim siromakom razdeli denarjev, 20 siroticam obleka in obutalo, za kar se 200 fl. od mesta in 100 fl. od mil. knezoškofa darovanih porabi; ob 10. uri je slovesna sv. meša v stolnej cerkvi, vajakom tukajšnje posadke se postreže z vinom in pivom. Čitalnica slovenska pa napravi dotično svečanost s slavnostnim govorom in plesom v nedeljo 8. maja.

(Javno tombolo) v prid šolske mladine napravijo v Mariboru na velikem trgu dne 8. maja t. l. ob 3. uri popoldne. Dobitke so 10 tern, á 3 srebrne goldinarji, 6 kvateru á 5 fl., 4 kvinterne á 10 fl., 2 centerni á 20 fl., I. tombola 25 zlatov in II. tombola 50 fl. Listnice za tombolo veljajo 20 kr. in se dobijo po vseh trafikah, kavarnah in še do 2. ure popoldne 8. maja pri odboru na velikem trgu.

(G. baron Goedel je daroval 300 fl.) da se na den cesarjevičeve poroke šolske mladine priredi dostojna veselica; 100 fl. in 300 knjizic: „Cesarjevič Rudolf“ dobil je urednik „Slov. Gospodarja“ za mariborsko okolico, dekan č. g. dr. Ulaga za konjiško, mestni župnik č. g. dr. Šuc za slov. graško okolico. Bog plati velikodušnemu prijatelju naše slovenske mladine!

(Milost. knez in škof) so se na Dunaj odpeljali čestitat cesarjeviču Rudolfu in princesinji Štefaniji, ob enem poklonijo čestitko, katero je stolni kapitel podpisal v imenu vse duhovščine Lavantinske kot izraz udanosti in zvestobe.